

aj úvodné motto knihy: „*Tak si ma našiel? A ktorou cestou si prišiel?*“ „*Za jazykom*“ (Odpočuté v Černovej).

Tematickú bázu úvodnej etudy *Mám svoj vek*, ktorá je predmetom nášho záujmu z hľadiska funkčného využitia jazykových a stylistických prostriedkov, tvoria konkrétne prejavy samotárskej a nespúateľnej ľudskej povahy a problémy životného údely Jána, pijana a knína, ktorého sa ujme miestny kňaz. Ten však nedokáže zlomiť záporný vplyv Jánovho druha, s ktorým rád vysedáva v krčme. Odtiaľ ho vytiahne iba túžba po istej žene, pri ktorej raz nachádza iného muža a spolu sa pobijú. Zbitý Ján sa vracia ku kňazovi, ktorý tiší jeho hnev a zlosť. Ján opäť odchádza, chce žiť sám, veď má svoj vek. Nepotrebuje niečiu starostlivosť a ani on sám sa necíti byť niekomu zaviazaný.

Epickú zložku príbehu vybudoval autor na celej ploche textu z jednoduchých lexikálnych prostriedkov – jednoslabičných slov. Voľba a použitie tohto lexikálneho prostriedku je základným prejavom jazykovo-stylistickej netradičnosti a originálnosti autorovho textu, pretože pri bežnom komponovaní a štylizovaní textu je takmer vylúčená (porov. Sabol, 1973, s. 13). Použitý lexikálny prostriedok v texte realizuje súčasne nielen jedinečnú i svojskú stylistickú, gramatickú a významovú funkciu, ale aj fónickú funkciu, ktorá nás priviedla k bližšiemu záujmu o zvukovú organizáciu textu poviedky.

Text poviedky spolu s jej názvom tvorí 758 slov, z ktorých je iba deväť neslabičných: predložky *z, s, k, v*. Pre 749 slov teda platí, že ich dĺžka sa rovná jednej slabike. Kvantitatívnou analýzou jednotlivých typov slabík ako fónicko-rytmických jednotiek, resp. vokalicko-konsonantických kontrastov (podľa Paulinyho, 1979) sme zistili štatistické hodnoty, ktoré uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Typ slabiky	Počet	
	všetkých slabík	druhov slabík
1. Primárne určené (otvorené) slabiky		
1.1. V	39	4
1.2. CV	230	32
1.3. CCV	52	26
1.4. CCCV	3	3
2. Sekundárne určené (zatvorené) slabiky		
2.1. VC	26	10
2.2. VCC	6	2
3. Obojstranne určené slabiky		
3.1. CVC	258	113

3.2. CCVC	104	76
3.3. CVCC	12	9
3.4. CCVCC	6	6
3.5. CVCCC	1	1
3.6. CCCVC	11	9
3.7. CCCVCC	1	1

Vysvetlivky: V = vokál, resp. nositeľ slabičnosti
C = konsonant

Hodnoty, ktoré uvádzame (v porovnaní s výskumom, ktorý o typoch slabiky v slovenčine uskutočnil r. 1979 E. Pauliny na pomerne väčšom súbore 30 000 slabík), potvrdzujú, že aj v našom texte sú najpočetnejšie obojstranne určené slabiky spolu s otvorenými slabikami, ktoré však v texte Kuniakovej poviedky nie sú najčastejším typom slabiky. Predpokladáme, že je to preto, lebo slabiky v Kuniakovom texte sú samostatnými slovami, resp. slovnými tvarmi, v ktorých sa koncová fáza slabiky, jej pravý svah častejšie realizuje vo väčšej množine konsonantov ako v menšej množine vokálov, ktorými sa realizuje koncová fáza najfrekvencovanejšieho typu slovenskej slabiky vôbec.

V ďalšej tabuľke uvádzame na porovnanie poradie piatich najčastejšie sa vyskytujúcich typov slabík v slovenčine (podľa Paulinyho, 1979, s. 207) a piatich najfrekvencovanejších typov slabík v Kuniakovej poviedke:

Poradie typu slabiky	v slovenčine	u Kuniaka
1.	CV	CVC
2.	CVC	CV
3.	CCV	CCVC
4.	V	CCV
5.	CCVC	V

Z tabuľky vidieť, že z prvých troch najfrekvencovanejších typov slabík v slovenčine sú dva typy otvorené slabiky, kým u Kuniaka v jeho množine jednoslabičných slov je z prvých troch typov slabík len jeden typ otvorenej slabiky medzi dvoma typmi zatvorených slabík.

Ďalšie hodnoty zistené v texte Kuniakovej poviedky potvrdzujú charakter typov slabiky v slovenčine: aj v analyzovanej poviedke je najmenej sekundárne určených (zatvorených) slabík, a to aj napriek tomu, že každá zatvorená slabika je samostatným slovom, resp. slovným tvarom. Je to dané tým, že sekundárne určenej slabike chýba ľavý svah, ktorý tvorí nesonanta, t. j. hláska z väčšej množiny slovenských konsonantov, a tento typ slabiky sa začína sonantou, ktorou v tomto type slovenskej slabiky môže byť len hláska z men-